

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10350/2016-ERU

Praha 11. října 2016

Č. j. 10350-3/2016-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-10350/2016-ERU s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [redacted], se sídlem [redacted], [redacted], IČO: [redacted], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [redacted], se sídlem [redacted], [redacted], IČO: [redacted], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 30. října 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Loučná pod Klínovcem prostřednictvím zemního stroje (bagr) zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Kabel NN – Loučná pod Klínovcem [redacted]“, v důsledku kterých došlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [redacted], se sídlem [redacted], [redacted], IČO: [redacted], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 40016.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení společnosti, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 40016.

O d ů v o d n ě n í

Dne 25. dubna 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 14. června 2016 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04529-8//2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 04529/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 11. října 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě „Kabel NN – Loučná pod Klínovcem, [REDAKCE]“ (dále jen „stavba“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele této stavby, a to na základě smlouvy o dílo č. [REDAKCE] uzavřené dne 1. října 2015.

Dne 12. srpna 2015 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby pod č. j. [REDAKCE], spolu s informativním zákresem situace do mapových podkladů a s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Ve vyjádření je výslovně uvedena podmínka odкрыté plynárenské zařízení řádně zabezpečit proti jeho poškození. Účastník řízení převzal staveniště dne 13. října 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven zápis o předání a převzetí staveniště č. j. [REDAKCE]. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 26. října 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 30. října 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Loučná pod Klínovcem k poškození plynárenského zařízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku prováděných zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a to konkrétně při vyjímání velkého balvanu z příkopu pomocí bagru, kdy se na lžici bagru utřhl zub, došlo k podklouznutí bagru a jeho rameno zachytilo o přípojku, která se porušila. Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Účastník řízení dne 6. června 2016 uvedl, že plynovodní přípojka byla ručně odhalena a odкрыtá. Na místě stavby byly ztížené podmínky, protože se nacházela na skalním podloží. Účastník řízení prováděl práce mimo ochranné pásmo, když kopal vlastní výkopy a vzhledem ke skalnímu podloží použil bagr. Při vyjímání velkého balvanu se však na lžici bagru utřhl zub, bagr podklouzl a jeho rameno zachytilo plynovodní přípojku.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma č. [REDAKCE] ze dne 30. října 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 30. října 2015 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 64 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut. K přerušení dodávky zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi nedošlo.

Ze získaných podkladů, jež jsou obsaženy ve spise i z vyjádření samotného účastníka řízení je tedy zřejmé, že v důsledku činnosti účastníka řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení došlo k poškození plynárenského zařízení dle ust. § 68 odst. 3 věta druhá, a to při vyjímání balvanu z výkopu.

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchaní správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto příkazu (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

K samotnému poškození plynárenského zařízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu. Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského

zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení. Smyslem uvedeného ustanovení není pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by mohly toto zařízení ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo, takovouto činností nepochybně je.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení a ze zápisu o předání a převzetí staveniště ze dne 13. října 2015. Skutečnost, kterou účastník uvádí, že k poškození plynárenského zařízení došlo ramenem bagru při podklouznutí bagru, účastníka řízení nevyvíňuje z deliktního jednání, jelikož je zřejmé, že účastník řízení byl ve vyjádření ze dne 12. srpna 2015 upozorněn na povinnost obnažené plynárenské zařízení řádně zabezpečit před poškozením.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán uvádí dále, že pro vyslovení existence tzv. materiální stránky správního deliktu postačí již samotné porušení zákazu dle ust. § 68 odst. 3 věty první energetického zákona, neboť tím, že zákonodárce porušení určitého zákazu učinil správním deliktem, již samo o sobě vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje jako přitěžující okolnost. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 64 m³ k přerušení dodávky plynu konečnému zákazníkovi nedošlo, což svědčí o nižší důležitosti poškozeného zařízení a závažnost deliktu je nízká. Tyto okolnosti hodnotí správní orgán jako polehčující.

Správní orgán vzal rovněž v úvahu vyjádření účastníka řízení, podle něhož práce probíhaly ve skalnatém podloží, což zhodnotil jako okolnost polehčující.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení jako polehčující okolnost. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133, ze dne 20. dubna 2010), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u ě n í

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení